

XAVER

KVĚTEN | ČERVEN 2019

ZPRAVODAJ DIVADLA F. X. ŠALDY LIBEREC

NOVÁ INSCENACE VERDIHO TRUBADÚRA
SKLÍZÍ ÚSPĚCH U DIVÁKŮ I KRITIKY str. 2

TRACY LETTS: SRPEN V ZEMI INDIÁNŮ
STRHUJÍCÍ RODINNÉ DRAMA str. 4

MARTIN McDONAGH: UJETÁ RUKA
AKČNÍ KOMEDIE O SRÁŽCE S BLBCEM str. 5

CHOREOGRAFKA ALENA PEŠKOVÁ
O NOVÉM TANEČNÍM DRAMATU BOUŘE str. 7

divadlofxšaldy

Vážení a milí divadelní přátelé,

je tu pro Vás poslední předprázdninové číslo našeho divadelního Xavera, ve kterém najdete spoustu novinek a pozvánek k nám, do Šaldova i Malého divadla. Dovolte mi využít této příležitosti a připomenout, že právě probíhá hlasování v anketě Liberecká Thálie. Na začátku nové sezony budou totiž již popáté uděleny Liberecké Thálie umělcům, které vidáte na našich prknech, v oboru opera, činohra a balet. O tom, kdo toto ocenění získá, rozhodujete jen a jen Vy, naši diváci, a tak neváhejte své oblíbené umělce podpořit! Hlasovat můžete při návštěvě obou divadel, v Šaldově divadle Vás jistě upoutá stánek ve foyer, v Malém divadle je hlasovací urna umístěna u šatny. Nově můžete využít možnost hlasování také na našich webových stránkách www.saldovo-divadlo.cz. Přes léto, již tradičně, najdete hlasovací lístky v Libereckém deníku. Jména našich umělců, kteří se stanou držiteli páté Liberecké Thálie, se dozvíte na slavnostním zahájení nové divadelní sezony 1. září 2019 na open-air představení na Náměstí Dr. E. Beneše a následující den v Libereckém deníku, který je partnerem ankety.

Závěrem chci ještě upozornit, že Malé divadlo nebude ani v létě úplně uzavřené, ale bude patřit nadšencům, kteří si chtějí sami divadelní umění vyzkoušet. Začátkem července to bude již tradičně Letní Ambroziáda a první týden v srpnu dílna Ochutnejte divadlo.

Děkuji všem divadelním fandům za jejich přízeň a přeji Vám jen samé hezké divadelní zážitky!

Jarmila Levko
ředitelka DFXŠ

PODIVNÝ PŘÍPAD SE PSEM

derniéra 10. května | Malé divadlo

SOUBORNÉ DÍLO WILLIAMA SHAKESPEARA VE 120 MINUTÁCH

derniéra 15. června | Malé divadlo

GIUSEPPE VERDI: IL TROVATORE

Radujeme se z nadšeného přijetí nové inscenace

Operní soubor se právem těší z úspěchu svého nastudování Verdiho Trubadúra. Pro ukázkou vám přinášíme drobné citace z několika zajímavých recenzí:

Petr Veber, Klasika Plus: ...proč publikum miluje Verdiho tragédie? Díky strhující hudbě... Když se sejde dobrá sestava sólistů a když je dirigent schopen dát hudbě tak náruživý obsah, jak se podařilo zde, tak i divadlo mimo metropoli může mít na repertoáru klasiku takové váhy, jakou je jedna z nejhranějších Verdiho oper... Divák odchází spokojen ze setkání s opravdovým uměním operního zpěvu.

Vojtěch Babka, Opera Plus: Proč na oprostěné scéně ponorené do černé barvy nenechat jen' proznít Verdiho hudbu podloženou sugestivními slovy, která se do pěvecké fráze pojí zcela logicky a přirozeně? To přece není málo! A mám za to, že za každou takovou inscenaci musíme být vděční.

Na rakouském webu Tamino-klassikforum.at se z účasti na liberecké premiéře nadšeně vyznávala paní „Chrissi“, která zjevně nebyla v opeře pod Ještědem poprvé.

Připomněla vhodné skloubení klasických inscenačních prvků s moderními, ocenila skvělé výkony sólistů i ostatních hudebních složek a s pozitivním údivem okomentovala účast mnoha diváků z Německa. Odkazy na recenze naleznete na webu a facebooku DFXŠ.

Reprízy 12. a 15. května v Šaldově divadle.

-jbs-

Věra Poláchová, Miroslava Časarová

Paolo Lardizzone, Livia Obručník Vénosová, sbor DFXŠ | všechny fotografie Michaela Škvrňáková

VAVŘÍNY KRITIKŮ PRO FRANCESCU DA RIMINI A LAKOMÉHO RYTÍŘE

V závěru loňského roku proběhla v Šaldově divadle operní premiéra, která z dramaturgického hlediska byla jednou z nejzajímavějších za dlouhá léta. Poprvé od premiéry v roce 1906 byly v jeden večer uvedeny jednoaktovky Sergeje Rachmaninova Francesca da Rimini a Lakomý rytíř. Uvádění neprávem pozapomenutých operních klenotů se stalo v Šaldově divadle úspěšnou tradicí, z diváckého hlediska se občas jedná o jisté riziko. Je více než potěšující, že divácký zájem i reakce odborné veřejnosti v případě Rachmaninovových jednoaktovek záhy rozptýlily pochybnosti. Významný podíl na úspěchu nese vynikající hudební nastudování, výkony sólistů, orchestru a sboru i režijní uchopení. Vybíráme z kritik:

Helena Havlíková, Opera plus: *Inscenace v hudebním nastudování Martina Doubravského, režii Lindy Keprtové a vynikajícím obsazení v čele s barytonistou Pavolem Kubáněm je nejen pozoruhodným objevem neznámých titulů, ale má šanci stát se operní událostí sezóny 2018/2019. [...] Výstupy Malatesty [Pavola Kubáně] ve Francesce, kdy osočuje osud ze svého znetvoření a je si vědom, že kvůli němu nikdy nezíská náklonnost své ženy, a velký monolog Barona v Lakomém rytíři, ve kterém vzývá zlato a moc, byly syntézou intenzity pěveckého dramatického výrazu a hereckých prostředků, kdy pěvec docílil výrazu strhujícího děsivou zlověstností. Pavol Kubáň dostal v Liberci příležitost, která ho katapultovala mezi nejzajímavější osobnosti naší operní scény... [...] Další klíčovou postavou inscenace se stal sbor „ztracených duší“, který pod vedením sbormistryň Anny Novot-*

né Peškové a Miriam Němcové v postavách pokořených vězňů skvěle zpíval a vytvářel celkový depresivní rámeček. [...] Dantovu vizi pekla [režisérka Linda Keprtová] zobrazila jako bezútěšné ruské vězení – a tímto zhmotněním zla, které mohlo postihnout i Rachmaninova, kdyby z Ruska neemigroval, se pokusila propojit obě opery. Šedivým zdem vězení dominuje nápis v azbuce „Není většího utrpení, než v neštěstí vzpomínat na časy šťastné“ – a tento Dantův výrok je i mottem celé inscenace.

Petr Veber, Klasika Plus: *Pavol Kubáň má herecké charisma i dobře vedený velký hlas, zaujal v první aktovce centrální místo. Skvělý byl ale i jako „lakomý rytíř“, despotický baron hromadící bohatství a opájející se mocí. Kubáň byl až démonický, obsáhl i tuto roli vyhrocenými prostředky, aniž by se vzdálil hranicím romanticky ukotveného zpěvu.*

Olga Janáčková, Časopis Harmonie: *Liberecký operní soubor opět zazářil. Jeho dramaturgie je mimořádně objevná už po několik let, dramaturgyní souboru je od dubna 2016 Linda Keprtová. Všichni víme, že dramaturgické směřování souboru není pouze dílem určitého dramaturga, ale výsledkem nesčetných společných úvah vřídčích pracovníků ve spolupráci s vedením divadla. Linda Keprtová je zároveň profilkou režisérkou libereckého souboru a ve spolupráci se šéfem operního souboru dirigentem Martinem Doubravským připravili svým libereckým i těm mimolibereckým divákům, kteří se o jejich produkci zajímají, už několik pozoruhodných inscenací.*

-jbs-

Pavol Kubáň

Dušan Růžička | všechny fotografie Michaela Škvrňáková

DIVOTVORNÝ HRNEC – O TOUHÁCH, STESKU PO DOMOVĚ A VODNÍKOVI ZE „ZLATÉ STOKY, OKRES TŘEBOŇ“

Závěr sezony v opeře bude po čase patřit muzikálu. Pro jarní čas jsme zaměstnání přípravami jednoho z klasických amerických titulů – Divotvorného hrnce. Premiéru měl Finian's Rainbow na Broadwayi v lednu 1947. Ovšem již v březnu příštího roku byl uveden v Praze v Osvobozeném divadle s Janem Werichem, jemuž sekundovala legendární operní pěvkyně Soňa Červená.

Divotvorným hrncem vstoupila na české jeviště poprvé broadwayská produkce a byla tím odstartována 'muzikálová éra' v tehdejším Československu. Pro české jeviště jej přeložili a upravili Jiří Voskovec s Janem Werichem. Svolení k tak brzkému uvedení mimo Broadway získali díky přátelství s autory díla, které navázali během newyorského působení. Tak se změnil nejen název, ale i původ osob příběhu. Z irských emigrantů se stali přistěhovalci od Třeboně a ze skřítky Oga jihočeský vodník Čochtan. Příběh se sice dále odehrává v Americe, ale to, co se v něm děje, je zcela nadregionální a nadčasové.

Liberecké inscenace se režijně chopil Oldřich Kříž (je

rovněž tvůrcem úspěšné liberecké inscenace muzikálu Sugar), kterého jsme se tradičně zeptali na vyjádření k dílu a jeho inscenování. Obdrželi jsme odpověď vpravdě 'werichovskou': „Proč dávat Divotvorný hrnec? Prostě PROTO! To PROTO moc dobře věděl už Jan Werich, když společně s Jiřím Voskovcem v roce 1948 muzikál přivezli z Ameriky. Mimochodem, byl to vůbec první americký muzikál v Evropě... Toto PROTO moc dobře věděl i Fred Astaire, když přijal hlavní roli ve filmové verzi z roku 1968... Stejně PROTO moc dobře ví i Martin Doubravský a PROTO se rozhodl dát tento muzikál na repertoár vašeho – našeho divadla. Je to příběh o cestě za štěstím plný lásky, pozitivní ener-

gie, chytrého humoru a jiskřivé muziky... a já se budu snažit, s obrovskou pokorou, vám ten příběh jevištně vyprávět tak, abyste i vy dobře pochopili werichovské a astairovské PROTO.“

Těšit se můžeme i na mladšího pana Kříže – Jana v roli Woodyho (a také scénografa inscenace), dále na Petra Jeništu coby legendárního Čochtana, nebo též na Vladimíra Kratinu či libereckého Martina Polácha. Premiéry Divotvorného hrnce proběhnou v Šaldově divadle v pátek 31. května a v sobotu 1. června.

-jbs-

TRACY LETTS: SRPEN V ZEMI INDIÁNŮ

Jedna z nejúspěšnějších her současnosti poprvé v Liberci

Hru August: Osage County, která se v Česku uvádí pod názvem Srpen v zemi indiánů napsal Tracy Letts v roce 2007. Jedná se o strhující rodinné drama do značné míry inspirované příběhem Lettsových předků. Hrdinové hry touží po lásce a štěstí a musejí se přitom vyrovnat s vlastní minulostí a prohrami. Je to příběh o kolapsu hodnot, o zoufalé snaze udržet vztahy nad vodou, o krutosti lásky, marném úsilí vychovat děti, o starých vinách a velké úzkosti ze života. Rodinná tajemství tu postupně vycházejí najevo a autor nás přitom stále baví svou drsnou ironií a velkou dávkou sarkastického humoru. Ve Spojených státech, ale i u nás, získala tato hra řadu významných ocenění.

Režisér liberecké inscenace, umělecký šéf činohry Šimon Dominik, o hře říká: *Srpen v zemi indiánů je velký, osudový rodinný příběh, napsaný v nejlepší tradici americké dramatiky. V ničem si nezadá s takovou Kočkou na rozpálené plechové střeše nebo Tramvají do stanice Touha, abych jmenoval hry, které si mohou liberečtí diváci pamatovat z ne tak dávných sezón. Tracy Letts přivádí na jeviště víc než desítku postav a každou z nich vybavil hlubokým vlastním příběhem. Vše se pak splétá v jedinečnou pavučinu, jež diváka nepřestává s každým novým vláknem překvapovat, a troufnu si říct, že někdy i ohromovat.*

Proč jste si tuhle hru vybral?

Dlouho jsme hledali hru, která by umožnila našemu souboru rozvinout jeho nepochybné přednosti – cit pro moderní psychologické herectví a vzájemnou souhru. A to ve všech generacích, které v Liberci máme. A Srpen v našich úvahách figuroval od začátku. Vždycky se na chvíli vynořil, pak zase zmizel, až nám jednou už na stole definitivně zůstal. Není to dramaturgická bomba ve smyslu novinky, ale je to text, jehož kvality jsou tak nesporné, že pokud na něj má člověk vhodné obsazení, a to si myslím, že je i náš případ, nemělo by se s jeho nasazením váhat.

Je zkoušení této hry v něčem specifické?

Snad šířkou možných interpretací. U většiny situací se lze zastavit a přemýšlet nad opravdu spoustou výkladů, třeba i protichůdných – a pořád možných. A také klíčovou scénou rodinné večeře, která trvá přes dvacet minut, během níž žádá z postav neopustí jídelní stůl. Moc takových scén v dramatech nenajdete a znamená to úkol pracovat s jemným, ale neustále vzrůstajícím napětím v podstatě jen na slovech a minimu akce. Po tak dlouhou dobu jevištního času! Ale i když máme v době, kdy vzniká tento rozhovor, za sebou sotva dvě zkoušky této pasáže, už teď nepochybuji, že diváky nenechá chladnými.

Zkoušení je tedy v plném proudu a usilovně pokračuje. Pokud vás zajímá, na které herce se můžete těšit, pak vězte, že v inscenaci hrají Markéta Tallorová, Štěpánka Prýmková, Václav Helšus, Ladislav Dušek, Veronika Korytářová, Karolína Baranová, Barbora Bezáková, Michaela Foitová, Jana Hejret Vojtková, Martin Stránský, Tomáš Impseil, Přemysl Houška a jako host Ondřej Novák. Premiéry proběhnou 26. a 28. dubna v Šaldově divadle. Všichni v divadle věříme, že z dobré hry vznikne neméně dobrá inscenace, a těšíme se na vaši návštěvu. Další reprízy 7., 17. a 29. května.

-jj-

PŮVABNĚ DVOJSEČNÁ KOMEDIE O DNEŠNÍM SVĚTĚ

Naše sebrané trable očima režiséra a protagonistů

V únoru měla v Malém divadle premiéru inscenace hry Paula Lucase Naše sebrané trable. Pokud jste pozornými čtenáři našeho časopisu, pak již z minulého čísla víte, že se jedná o hru plnou originálního britského humoru, bláznovství a crazy situací, za kterými se ovšem skrývá nelichotivá výpověď o dnešním světě. My jsme dnes poprosili většinu herců a také režiséra, aby nám o této inscenaci prozradili trochu více.

Jakub Kabeš, Michal Lurie, Přemysl Houška | foto Roman Dobeš

Režisér Petr Palouš nám prozradil, čím si ho text získal: *„Hra není příliš známá a mimo Anglii se dosud nehrála. Já jsem si ji vybral mimo jiné proto, že originálně pracuje s mnohými klíčovými moderní popkultury, jakými jsou například určitá vyšínutost postav, únos, vzhlížení k módním idolům, detektivní zápletka atd. Vše se tu ovšem děje v parodické rovině a je podpořeno suchým anglickým humorem. Pro mě je to originální komedie do dnešní doby.“*

A co o inscenaci a prozradili herci? Václav Helšus, který nastudoval roli Vaughana: *„Jedná o novodobou anglickou konverzační komedii, a to je žánr, který mám moc rád. Je ozvláštěná vnitřním příběhem nešťastných lidí, kteří hledají smysl života v náhradních cílech, což mi hodně připomíná náš současný život. Vzpomínám, že když jsem si hru poprvé přečetl, hodně jsem se smál, ačkoliv jsem si vzápětí uvědomil, že vždycky to v té komedii k smíchu není.“*

Michaela Foitová, Hannah: *„Na této hře mi přijde nejcennější to, že je dvojsečná. Ano, jedná se o komedii, ale takovou, která neservíruje divákům pouze bezbřehý humor, ale dává jim také velký prostor k přemýšlení. V tom spatřuji její největší půvab a kvalitu.“*

Jakub Kabeš, Leyton: *„Mně osobně se tahle hra moc líbí a jsem moc rád její součástí. Specifická je v tom, že její humor se pohybuje na velmi tenké hraně a musí být velmi přesně zahráný, aby byl divákům srozumitelný. Vyžaduje to před každým představením velkou koncentraci a soustředění, protože nepřesné herectví by humor celé inscenace mohlo úplně zabít. Každá repríza je jiná, ale když se podaří, že divák tenhle druh humoru přijme a naladí se na naši vlnovou délku, vzniká něco mimořádného.“*

Václav Helšus, Michaela Foitová | foto Roman Dobeš

Přemysl Houška, Reg: *„Jazyk této hry je nesmírně zajímavý, lehce stylizovaný, barvitý a květnatý. Některé z postav se vyjadřují trochu složitěji, nicméně právě tohle je mnohdy zdrojem záabavnosti a humoru. Není to kus vyložený oddychový, který takzvaně trhá bránice, ale přináší i něco navíc, něco, co může člověka, abych tak řekl, povznést.“*

A nakonec Jana Hejret Vojtková, Margot: *„Musím říci, že komika Monty Pythonů mi není tolik blízká, jako třeba komika Mistra Beana. Je to paradox – ačkoliv je humor Našich sebraných trablů drsný a cynický, což tedy není zrovna šálek mého čaje, mám tuto hru moc ráda. Je totiž chytrá, půvabná a moudrá. A pokud diváci přistoupí na její pravidla, mohou se královsky bavit.“*

**Přijďte se královsky pobavit s námi.
Reprízy 6. a 14. června v Malém divadle**

-jj-

MARTIN McDONAGH: UJETÁ RUKA

Akční komedie o nebezpečí srážky s blbcem v Malém divadle

Tomáš Váhala, Jan Jedlinský

Petr Hanák

Zatímco v Šaldově divadle zkoušela větší část činoherního souboru drama *Srpen v zemi indiánů*, v Malém pracovala komorní skupina čtyř herců nejmladší generace s režisérem Jiřím Š. Hájkem na drsné akční komedii jednoho z nejhranějších současných světových dramatiků. Londýnský autor irského původu Martin McDonagh se proslavil na konci tisíciletí sérií her z irského venkova. Jeho úspěch byl nevídaně rychlý, v Londýně se dokonce v jeden čas hrálo tolik jeho her souběžně, že ho údajně historicky překonal jedině William Shakespeare. Stejně se mu dařilo po celém světě. Na jeho *Osiřelý západ* v Činoherním klubu se chodí od roku 2002 dodnes a všechny jeho texty se staly vděčnou součástí repertoáru českých divadel.

Ujetá ruka (2010) patří k novějším McDonaghovým hrám, neméně úspěšným, ale s docela jinou atmosférou! Dramatik se zcela odpoutal od svých kořenů a irského venkova a pustil se do nového dobrodružství – vždy jej totiž přitahoval akční film! Po hvězdném snímku *V Bruggách* (2008), který natočil podle vlastního scénáře s Colinem Farrellem a Ralphem Fiennesem, napsal *Ujetou ruku* pro broadwayské publikum – s hlavní rolí pro Christophera Walkena. Celá komedie se odehrává během jediného večera v levném hotelovém pokoji v zapadlém americkém městečku a stylem i náladou připomíná Tarantinovy filmy.

McDonaghovy postavy neúspěšných zločinců, kterým se nedaří dělat věci ani správně, ani dost špatně, nedokážete prostě nemít rádi. Jednoruký Carmichael (v Liberci Jan Jedlinský) se nedokáže smířit se svou ztrátou a celý život věnuje hledání něčeho, co dávno ztratilo smysl. Černochoch Toby (Tomáš Váhala) s přítelkyní Marilyn (Eliška Jansová) se pokoušejí prodávat něco, co nemají, a kvůli bezvýznamným snům riskují svůj život. Znuděný recepční Mervyn (Petr Hanák) sní o dramatických událostech a hrdinství,

všední realita je však jiná, a tak si občas pomůže drogami. Všichni mají jedno společné: svoje svízelné škobrtání z průšvihů do ještě většího průšvihů si neuvěřitelně činorodě způsobují sami. Svou vlastní omezeností a s jistotou buldozeru jeden druhému kopou jámu, do které pak zákonitě sami sklouznou, a čím víc se drápour ven, tím rychleji všechno zhoršují.

Každý z nás jistě zažil srážku s blbcem a určitě znáte i ten trapný pocit, kdy se v roli blbečka ocitnete sami. Proto také snadno soucítíme s komickými postavami, které se v podobné roli ocitnou. A všichni taky známe směšně nezadržitelný pocit po zakopnutí, kdy se to ještě snažíme vybrat, ale každý pohyb směřuje k neodvratnému pádu. Celá tato komedie tenhle pocit živě připomíná, a v tom se dotýká nejpřirozenějšího zdroje komiky – téměř zvířecí touhy po životě. Vždyť právě ta nás nutí dělat ty nejlegračtější odvrtné pohyby, když zakopneme a padáme. A přitom, přes všechnu směšnost, jde stále o život: i ten nejhoupější pád je přece životu velmi nebezpečný.

Právě v tyto dny, když pro vás připravujeme další číslo našeho divadelního zpravodaje, prochází inscenace *Ujetá ruka* generálovým týdnem, což je vždy napínavé finále naší práce. Během generálek vznikají také naše oficiální divadelní fotografie, díky nimž můžete ještě před premiérou vidět, jak nová inscenace vypadá. A právě když se bude nový Xaver tisknout, *Ujetá ruka* se poprvé představí divákům na premiéře 12. dubna. Prává komedie ovšem vzniká s vámi vždycky znovu, na každé repríze neopakovatelně a živě. Těšíme se tedy, že si s námi přijdete zahrát některou z repríz 15. května nebo 7. a 13. června.

-len-

Eliška Jansová, Tomáš Váhala

Jan Jedlinský, Eliška Jansová, Petr Hanák | všechny fotografie Michaela Škvrňáková

VÍTE, ŽE?

... činohra DFXŠ byla pozvána na prestižní festival Divadelní svět Brno? Náš soubor se představí 24. května v divadle Reduta inscenací *Atomová kočička* mezi třemi autorskými opusy režiséra Tomáše Dianišky.

... od dubna alternuje v inscenaci Verdiho *Il trovatore* s Paolem Lardizzone v roli Manrica neměně přesvědčivý slovenský tenorista Titusz Tóbisz? V Liberci jste jej nedávno mohli slyšet jako Lacu v Janáčkově *Její Pastorkyni*.

... poslední činoherní inscenace sezony *Jakub a jeho pán* se kvůli rekonstrukci Šaldova divadla musí stěhovat?

Premiéra se odehraje 21. června v Malém divadle a během podzimu se pak inscenace slavné hry Milana Kundery přesune na jeviště Šaldova divadla, kam dle plánů patří.

... liberecký baletní soubor je nejmenším kamenným souborem v republice? Má pouhých 13 stálých tanečníků, kteří se podílejí i na operních, činoherních a muzikálových produkcích. V letošním roce přijme balet DFXŠ opět několik nových členů. Březnového konkurzu se zúčastnilo víc než 80 uchazečů ze 4 kontinentů.

... v sobotu 15. června se s činohrou přesně po deseti letech rozloučí Jakub Albrecht? Jeho první velkou rolí v DFXŠ byl Kurt ve *Tváři v ohni*, naposledy tu nastudoval titulní úlohu v *Absolventovi* a poslední představení,

kteří si s libereckými kolegy zahraje, bude derniéra *Souborného díla W. Shakespeara ve 120 minutách*. Od roku 2018 je členem Divadla pod Palmovkou v Praze.

... konkurzu na dětské role do muzikálu *Divotorný hrnek* se nečekaně účastnilo na 60 dětí? Tvůrčí tým tak přesně šedesátkrát vyslechl slavný dialog s Čochtanem „Haló, divnej pane“.

... činohra DFXŠ vyrazí opět na pravidelné jarní zájezdy do Prahy? Ve středu 2. května do Divadla v Celetné dovezeme inscenaci *Žijeme?* a 26. května *Naše sebrané trable*. Pozvěte všechny své pražské příbuzné a přátele na umění od nás z Jizerských hor, blíž už to nebude!

Liberec

Zřizovatelem Divadla F. X. Šaldy je statutární město Liberec.

Umělecká činnost divadla se uskutečňuje také za finanční podpory Libereckého kraje a Ministerstva kultury ČR.

XAVER, dvouměsíčník, číslo 3/19, náklad 15400 ks, místo vydání: Liberec
Evidenční číslo: MK ČR E 22907

Vydává Divadlo F. X. Šaldy, Liberec, příspěvková organizace, Zhořelecká 344/5, 460 01 Liberec, IČ 00083143

Šéfredaktorka: Lenka Chválová (len)
Redakční rada (red): Šimon Dominik (dom), Jiří Janků (jj), Linda Keprtová (kep), Jarmila Levko (lev), Marie Pencová (pen), Jiří B. Sturz (jbs).

Grafický design: Martin Taller

Předplatné na celý rok: odd. předplatného v budově Šaldova divadla, tel.: 485 107 836, e-mail: predplatne@saldovo-divadlo.cz.
Otevřeno pondělí až pátek 8.30–11.00, 13.00–15.30, od října do ledna je v úterý a středu otevřeno až do 17.00.

Vstupenky: pokladna otevřena úterý až pátek 12.00–18.00 a vždy hodinu před začátkem představení, tel.: 485 101 523, e-mail: pokladna@saldovo-divadlo.cz.
Vstupenky lze zakoupit v městském informačním centru.

Další informace získáte na www.saldovo-divadlo.cz, e-mail: info@saldovo-divadlo.cz.

Ohodnoťte naše představení na portále www.i-divadlo.cz.

POMŮCKA: AO, ASA	BÁL	SMRTELNÁ NEMOC	KOMERČNÍ BANKA ZKR.	KRÁL ZVÍŘAT		DODATEČNÁ OPRAVA	KYSELINA LATINSKY	NÁRODNÍ KNIHOVNA ZKR.	BRODIVÝ PTÁK		NASYCENÝ UHLOVODÍK	BÝVALÁ MĚNOVÁ JEDNOTKA NIZOZEMÍ	OZNAČENÍ CITLIVOSTI FILMU	SPORTOVNÍ KLUB ZKR.	KRÁTKÝ KABÁT	I TENTO
BALÍK KARET					AMERICKÁ FARMÁ EDEN					AMERICKÝ TENISTA ANDRE ???						
1. DÍL TAJENKY										VYDÁVAT ZVUK PRSTY NÁZEV HLÁSKY L						
MOBAINOVO JMÉNO			FOUKATI DRUŽKY MUŽU						PŘÍBÝTKY ČERTU OPASEK ZASTAR.					INIC. HERCE EFFY NÁZEV HLÁSKY N		
STAVBY SILNIC A ŽELEZNIC ZKR.				JAPONSKÝ SPORT LISTNATÝ STROM					HARMONIE PEČOVATEL O DĚTI V CIZINĚ				DLOUHÁ ČASOVÁ JEDNOTKA CIT. ÚDIVU			
	OPĚŘENCI	ZAVÝSKNUTÍ SBÍRKA PÍSEMNOSTÍ		RÁNA HOVOR. VÝBAVA TREMPA					NETEČNÝ PLYN KOVBOJSKÉ SLAVNOSTI						STRÁDAT	INDICKÉ SOCIÁLNÍ VRSTVY
NEZKUŠENÝ CHLAPEČEK					MOURENIN OTÁZKA 2. PÁDU					INIC. ZPĚV. HAGEN REST. A JÍDELNÝ ZKR.				INIC. ZPĚV. KERNDOLOVÉ AMERICKÝ HEREC		
MELODICKÁ OZDOBA						ROZEPŘE HAD Z KNIHY DŽUNGLÍ						ŘEKA V OSTRAVĚ JM. HERCE GIBSONA				
POVZDECH			OBOJ-ŽIVELNÍK KINGŮV ROMÁN					PRVNÍ MUŽ SOLMIZAČNÍ SLABIKA					ELEKT. PO-ŽÁRNÍ SIG-NALIZACE PŘEDLOŽKA			
NĚHA				2. DÍL TAJENKY												
JMÉNO ZPĚVÁKA JAHELKY				CELNÍ KÓD ANGOLY				DRUH PAPOUŠKA			LEPTÁNÍ SKLA MN. Č.					

jméno: příjmení:

tel.: e-mail:

Hrajte 0 3 x 2 vstupenky na libovolné představení z repertoáru DFXŠ. Tři vylosované výherce budeme kontaktovat na začátku měsíce května. Vyplněnou křížovku pošlete do 31. 5. 2019 na adresu: Divadlo F. X. Šaldy – marketing, Zhořelecká 344/5, 460 01 Liberec nebo na e-mail: plihalova@saldovo-divadlo.cz.

✂ Výherci poslední křížovky jsou: Jarmila Miklová, Jana Dvořáková a Blanka Skalická. Gratulujeme.

PODĚKOVÁNÍ SPONZORŮM A PARTNERŮM DIVADLA

Generální partner divadla:

Partneři divadla:

Mediální partneři:

JIMMY'S – DIVADELNÍ KLUB NABÍZÍ POSEZENÍ PŘED, BĚHEM, ALE I PO SKONČENÍ DIVADELNÍCH PŘEDSTAVENÍ

TANEČNÍ DRAMA BOUŘE OČIMA AUTORKY ALENY PEŠKOVÉ

Umělecký šéf baletního souboru, choreografka a režisérka Alena Pešková, si světoznámá dramata vybírá pro svou tvorbu čím dál častěji. V Šaldově divadle měla 29. dubna premiéru její inscenace baletu *Bouře* podle stejnojmenného dramatu A. N. Ostrovského.

Rory Ferguson, Ivona Jeličová

Choreografka v souvislosti s výběrem Ostrovského hry přiznává, že jsou určitá témata, která si člověk zkrátka nosí v sobě:

„Zní to skoro až směšně, ale věříte, že až když jsem dopsala libreto, došlo mi, že je to celé Gazdina roba na Volze? A to jsem Gazdinu, prosím pěkně, inscenovala také pro liberecký balet jen před pár lety! Sebevražda z lásky, temná řeka, jedinec kontra společnost. To je spíš otázka pro psychologa.“

Samotný název *Bouře* zní velmi rozervaně a Pešková dodává, že se jedná o bouři na Volze, bouři v Kateřině – které se děsí od dětství, a to i té vnitřní, i té vnější. Bouří se to v malém provinčním městě... každý tu má svou 'bouři'...

Kristýna Petrášková, členové baletního souboru

„V současné době je velmi netradiční inscenovat cokoliv tradičně. V případě současného tance a baletu je situace ještě složitější... Bud' jsme silně 'demodé', nebo jsme tak 'vpředu', že nám nikdo nerozumí. Snažím se tím nijak zvlášť nezabývat. Mně stačí málo: když se při tragédii člověk (všimněte si, že nerozlišuji, jestli divák či kritik) dojme a rozbrečí, při komedii rozesměje, při duchovním tématu povznese až k nebesům... a vždy ho to udělá lepším, protože najde krásu v bolesti a bolest v krásě... a když je vše předáno vytříbenými prostředky.“

Reprízy 14. a 25. května v Šaldově divadle.

-pen-

Ivona Jeličová, členové baletního souboru

Rory Ferguson, Ivona Jeličová | všechny fotografie Michal Hančovský

PETROLEJOVÉ LAMPY

OBRAZY
Z JILEMNICE

derniéra 22. května

VY ROZHODNETE

KDO ZÍSKÁ LIBERECKOU THÁLII

Hlasujte pro své oblíbené umělce!

Ve foyer Šaldova a Malého divadla,
nově i na www.saldovo-divadlo.cz

Šaldovo divadlo | květen 2019

2. čt NETOPÝR [J. Strauss]
Na začátku byl malý žertík... nejslavnější opereta krále valčíků. Konec ve 22.15.
3. pá BOUŘE [A. N. Ostrovskij, A. Pešková] K5/7
Bouře - cena za lásku - taneční drama. Konec ve 20.40.
4. so ŽENY NA POKRAJI NERVOVÉHO ZHROUCENÍ [J. Lane, D. Yazbek, podle filmu P. Almodóvara]
Muzikálová komedie v rytmu Madridu. Konec ve 21.40.
7. út SRPEN V ZEMI INDIÁNŮ [T. Letts] K2/6
Strhující rodinné drama z amerických plání. Konec ve 22.00.
8. st MY FAIR LADY [F. Loewe, A. J. Lenart]
Slavný muzikál opět v Liberci! Konec ve 22.00.
9. čt SUGAR (NĚKDO TO RÁD HORKÉ) [P. Stone, J. Styne, B. Merrill]
Prohibice, gangsteři, krásná blondýna a dva nezaměstnaní muzikanti... Konec ve 21.40.
10. pá SUGAR (NĚKDO TO RÁD HORKÉ) [P. Stone, J. Styne, B. Merrill]
11. so BĚSI [F. M. Dostojevskij, D. Gombár] K6/ČB/4
Člověk je hádanka. A ne jen jedna. Konec ve 22.00.
12. ne IL TROVATORE [G. Verdi] ON/3
Světová operní klasika opět v Liberci! **Začátek v 16.00.**
14. út BOUŘE [A. N. Ostrovskij, A. Pešková] OB/4
15. st IL TROVATORE [G. Verdi] OB1/4
16. čt MNOHO POVYKU PRO NIC [W. Shakespeare]
Slavná komedie o intrikách a pomluvě. Konec ve 21.45. **Zadáno pro KNL.**
17. pá SRPEN V ZEMI INDIÁNŮ [T. Letts] Č/4
18. so NABUCCO (G. Verdi) V italském originále, české titulky. Konec ve 21.45.
19. ne DLOUHÝ, ŠIROKÝ A BYSTROZRÁKÝ RD/3
Pohádkové představení. Host: Docela velké divadlo Litvínov. **Začátek v 15.00.**
22. st PETROLEJOVÉ LAMPY – OBRAZY Z JILEMNICE [L. Janáček, L. Vaculík]
Taneční drama na motivy stejnojmenného románu Jaroslava Havlíčka. Konec ve 21.15. **Derniéra.**
23. čt POPELKA (LA CENERENTOLA) [G. Rossini] OB2/4
Pohádkové snění na křídlech ohnivého belcanta. Konec ve 21.40.
24. pá MAM'ZELLE NITOUCHE [F. Hervé, H. Meilhac, A. Millaud]
Vůně kadidla a divadelní pudřenky v neodolatelné hudební komedii! Konec ve 22.00.
25. so BOUŘE [A. N. Ostrovskij, A. Pešková] K6/ČB/5
26. ne TANEČNÍ VEČER ZUŠ LIBEREC **Začátek v 17.00.**
27. po KOMORNÍ KONCERT ve foyer Šaldova divadla. **Začátek v 17.00.**
28. út ŠKOLA ŽEN [Molière]
Klasická komedie o tom, že... s ženou se oženit je přece hrozný risk! Konec ve 21.20.
29. st SRPEN V ZEMI INDIÁNŮ [T. Letts] Č1/4
30. čt KLÍČOVOU DÍRKOU [J. Orton]
Brilantní crazy komedie plná omylů. Konec ve 21.20.
31. pá **DIVOTVORNÝ HRNEC** [B. Lane, E. Y. Harburg, F. Saily] PŠ/5
Pohádkový muzikál nejen o hledání pravého štěstí. **Premiéra. Konec ve 21.50.**

Malé divadlo | květen 2019

3. pá REJ/REIGEN Deset virtuálních hovorů. JOŠ koprodukce.
9. čt MIKVE [H. Galron] Č2/2
Dramatický střet osmi žen s tradicí. Konec ve 21.40.
10. pá PODIVNÝ PŘÍPAD SE PSEM [M. Haddon, S. Stephens]
Cenami ověřená dramtizace knižního bestselleru. Konec ve 21.30. **Derniéra.**
11. so OKOUZLENÍ TANCEM ANEB BALET MĚ BAVÍ
Závěrečné vystoupení Malex ballet school. **Začátek v 17.00.**
12. ne OKOUZLENÍ TANCEM ANEB BALET MĚ BAVÍ
Závěrečné vystoupení Malex ballet school. **Začátek v 15.00.**
14. út SRNKY [T. Svoboda] Neobyčejné příběhy z Liberce. Konec ve 20.30.
15. st UJETÁ RUKA [M. McDonagh] K3/7
Akční komedie o nebezpečí srážky s blbcem. **Do 15 let nevhodné.** Konec ve 20.40.
16. čt O VÍLÁCH A KRÁLI DRAKŮ Herecké Studio DFXŠ – pohádkový příběh. **Předpremiéra.** Představení je vhodné pro děti od deseti let. **Začátek v 17.00.**
17. pá WTF?! 2019 **Začátek v 17.00.**
Divadlo pod Palmovkou – POSLEDNÍ DŮVOD, PROČ SE NEZABÍT
KALD DAMU – MÁJ – |PostPunkOpera|
Gerhart-Hauptmann-Theater Görlitz-Zittau - THE WALKING Z
ZUŠ Liberec – MEDVĚD, KTERÝ NEBYL
Pavol Seriš – PRI KASE
18. so WTF?! 2019 **Začátek v 13.00.**
DFXŠ – SIALSKÁ trojčata
Buchty a loutky – PSYCHO RELOADED
Vosto5 – PROTON !!!
Divadlo Feste – DISPLAY OF THE SHAME
Dj's – Bukkake Brothers & Sister, plus bohatý hudební program v průběhu festivalu.
19. ne WTF?! 2019 **Začátek v 15.00.**
Herecké Studio DFXŠ – O VÍLÁCH A KRÁLI DRAKŮ – pohádkový příběh (**premiéra**)
Představení je vhodné pro děti od deseti let.
20. po KONEC STARÝCH ČASŮ [J. Žák, T. Syrovátka]
Únorová humoreska od autora Študáků a kantorů. Konec ve 21.30.
21. út NA ŠIRÉM MOŘI
Tři trosečníci ve člunu. Kdo má větší právo na život?
Host: Gerhart-Hauptmann-Theater Görlitz-Zittau
27. po LENINOVÍ BALZAMOVAČI [V. Thiessen]
Černá komedie o vzniku rudé mumie. Konec ve 21.20.
28. út KPLO – Beseda k Divotvornému hrnci. **Začátek v 16.00.**
31. pá ATOMOVÁ KOČIČKA [T. Dianiška] **Zadáno pro GIENGER CENTRON, s.r.o.**

Šaldovo divadlo | červen 2019

1. so **DIVOTVORNÝ HRNEC** [B. Lane, E. Y. Harburg, F. Saily] PŠ2/5
Pohádkový muzikál nejen o hledání pravého štěstí. II. premiéra. Konec ve 21.50.

Malé divadlo | červen 2019

2. ne MALÝ PRINC [M. Thomas, C. Meurant]
Taneční příběh pro rodiny s dětmi. **Začátek v 16.00.**
5. st SRNKY [T. Svoboda]
Neobyčejné příběhy z Liberce. Konec ve 20.30.
6. čt NAŠE SEBRANÉ TRABLE [P. Lucas] Č2/3
Černá komedie o hledání smyslu života v dnešním složitém světě. Konec ve 21.40.
Do 12 let nevhodné.
7. pá UJETÁ RUKA [M. McDonagh] Č/5
Akční komedie o nebezpečí srážky s blbcem. **Do 15 let nevhodné.** Konec ve 20.40.
8. so ŠÍPKOVÁ RŮŽENKA
Baletní pohádka, představení Baletní školy při Divadle F. X. Šaldy Liberec.
Začátek v 18.00.
9. ne ŠÍPKOVÁ RŮŽENKA **Začátek v 16.00.**
12. st MIKVE [H. Galron] K3/8
Dramatický střet osmi žen s tradicí. Konec ve 21.40.
13. čt UJETÁ RUKA [M. McDonagh]
14. pá NAŠE SEBRANÉ TRABLE [P. Lucas] K5/8
15. so SOUBORNÉ DÍLO WILLIAMA SHAKESPEARA VE 120 MINUTÁCH [A. Long, D. Singer, J. Winfield]
(Ne)splnitelný úkol pro tři herce. Konec ve 21.30. **Derniéra.**
16. ne JAK BYLO, KDYŽ NEBYLO [L. Peteráč] RD/4
Pohádka, host: Divadlo SemTamFór z. s. **Začátek v 15.00.**
19. st MATEŘINKA 2019
Festival profesionálních loutkových divadel. **Začátek představení v 9.00. a v 11.00.**
20. čt JAKUB A JEHO PÁN [Milan Kundera] Věřejná generálka. **Začátek v 11.00.**
21. pá JAKUB A JEHO PÁN [Milan Kundera] PM/3
Moudrá komedie o rozkoši z vyprávění. **Premiéra. Konec ve 21.10.**
22. so JAKUB A JEHO PÁN [Milan Kundera] K6/ČB/6
23. ne O VÍLÁCH A KRÁLI DRAKŮ Herecké Studio DFXŠ.
Pohádkový příběh. Představení je vhodné pro děti od deseti let. **Začátek v 17.00.**
24. po SIALSKÁ TROJČATA [R. Lipus, M. Šotek, D. Vávra]
Zmužilý kabaret o stavbě Ještědu. Konec ve 20.30.
25. út SIALSKÁ TROJČATA [R. Lipus, M. Šotek, D. Vávra]
Zadáno pro nemocnici Česká Lípa.

Začátky představení, není-li uvedeno jinak, jsou v 19 hodin.

Změna programu vyhrazena.

Úterý 4. června UJETÁ RUKA open air, Eurocentrum Jablonec nad Nisou.
Začátek ve 21.00. Do 15 let nevhodné.

Rezervace: www.evstupenka.cz.
Nejrychlejší nákup vstupenek na kulturu z domova.

ZAHÁJENÍ DIVADELNÍ SEZÓNY,
1. září ve 20.00 na Náměstí dr. E. Beneše.